

Indicator	
	Socio-economisch belang van verblijfstoerisme
Meting	
	Aantal verblijfsaccommodaties, jachthavens en recreatieve stranden, erkend door een internationaal milieukeurmerk
Beleidscontext	
<p>Langetermijnvisie Schelde-estuarium Beleidsplan Westerschelde (BOWSE, 1991) Provinciaal Sociaal-economisch Beleidsplan Provincie PSEB Zeeland 2009-2012 Strategisch beleidsplan voor recreatie en toerisme in Scheldeland (2007-2011) Beleidsnota Toerisme 2009-2014, Vlaanderen</p>	
Waarom deze meting?	
<p>Het Streefbeeld 2030 van de Langetermijnvisie Schelde-estuarium verwijst naar 'het behoud en versterking van een leefomgeving waarin eigen bevolking en toeristen op actieve en passieve wijze kunnen genieten'.</p> <p>Het Europese beleid betreffende duurzaamheid in toerisme wordt bewerkstelligd door afstemming tussen bestaande (milieu)wetgeving enerzijds (in het bijzonder de Habitat- en Vogelrichtlijn, de Kaderrichtlijn Water, de Zwemwaterrichtlijn en de richtlijn Strategische MER-SEA), en anderzijds door mechanismen die op vrijwillige deelname en ondernemerschap gestoeld zijn (EMAS, EU Eco-label, zie opmerking 1). Daarnaast hebben ook internationale conventies (Kyoto Protocol, Conventie Biodiversiteit) een impact op een duurzaam (toerisme) beleid in de lidstaten.</p> <p>Een gemeenschappelijke aanpak voor het opvolgen van duurzaamheid in toerisme in Vlaanderen en Nederland vinden we in de groeiende aandacht voor internationale milieukeurmerken zoals de 'Blauwe Vlag' voor stranden en jachthavens (www.blueflag.org) en de 'Groene Sleutel' voor logies (www.greenkey.org). Deze keurmerken maken deel uit van het programma van de FEE (Foundation for Environmental Education). De Groene Sleutel is een internationaal keurmerk voor milieuvriendelijke toeristische accommodaties. Dit milieukeurmerk richt zich zowel op campings, jeugdlogies en attracties, als op hotels en gastenkamers. De verblijfsaccommodaties en attracties moeten hiertoe een actieplan opstellen voor een milieubeleid, en hebben ook toegang tot begeleiding. In Vlaanderen worden de 'Groene Sleutel' en de 'Blauwe Vlag' beheerd door Bond Beter Leefmilieu, met de steun van Toerisme Vlaanderen. In Nederland worden beide keurmerken beheerd door de Stichting Keurmerk Milieu, Veiligheid en Kwaliteit.</p> <p>Het Socio-economisch Beleidsplan 2009-2012 van de Provincie Zeeland formuleert als doelstelling voor het programma Recreatie en Toerisme een omzetverhoging in de Zeeuwse vrijetijdsindustrie 'door te investeren in nieuwe duurzame product/marktcombinaties'. Voor het opvolgen van deze doelstelling worden naast de economische indicatoren (zie fiche 'socio-economisch belang van het verblijfstoerisme'), ook de milieukeurmerken 'Blauwe Vlag', de 'Groene Sleutel' en de 'Region of ECO XXI Award' actief gepromoot.</p> <p>De Beleidsnota Toerisme 2009-2014 in Vlaanderen onderstreept een duurzaam toerisme als een 'beleidsaccent' eerder dan een optie, en werkt actief aan de ondersteuning en begeleiding van een duurzame bedrijfsvoering via o.a. de 'Groene Sleutel'.</p>	

Streefdoel(en)	
Provinciaal Socio-economisch Beleidsplan 2009-2012, Zeeland: 2012 behoud van de 17 'Blauwe vlaggen' langs de kustzone en de 24 'Green Keys' accommodaties (nulmeting 2008), evenals het behalen van 3 Region Awards in 3 Zeeuwse gemeenten	
Parameters	
(i)	Aantal verblijfsaccommodaties erkend door het milieukeurmerk 'Groene Sleutel'
(II)	Aantal jachthavens erkend door het milieukeurmerk 'Blauwe Vlag'
(III)	Aantal badstranden/recreatieve stranden erkend door het milieukeurmerk 'Blauwe Vlag'
Ruimtelijk bereik	
NL	VL
De huidige 9 gemeenten (en hun jachthavens, badstranden en verblijfsaccommodaties) die aan het Schelde-estuarium grenzen en binnen de grenzen van het Natuurontwikkelingsplan Schelde-estuarium ⁽²⁾ gelegen zijn	De huidige 51 gemeenten (en hun jachthavens, badstranden en verblijfsaccommodaties) die aan het Schelde-estuarium grenzen en binnen de grenzen van het Natuurontwikkelingsplan Schelde-estuarium ⁽²⁾ gelegen zijn
Temporeel bereik	
NL	VL
Green Key: meting 2009 Blauwe Vlag: 1999-2009 jaarlijkse meting	Groene sleutel: jaarlijkse meting 2007-2009 Blauwe Vlag: 1999-2009 jaarlijkse meting
Databronnen NL	
Dataleveranciers: <ul style="list-style-type: none"> - Green Key Nederland: c/o FEE Netherlands Stichting Keurmerk Milieu, Veiligheid en Kwaliteit Hoofdstraat 82, 3972 LB Driebergen Postbus 102, 3970 AC Driebergen Tel: +31 (0343) 52 47 20 Fax: +31 (0343) 52 47 80 - Blauwe Vlag Nederland: FEE Netherlands c/o Stichting Keurmerk Milieu, Veiligheid en Kwaliteit (KMKV) Postbus 102 3970 AC Driebergen Telephone: +31 343 524720 Fax: +31 343 524780 Mail: blauwevlag@kmvk.nl 	
Contactpersoon:	

- Blue Flag operator: Erik van Dijk (greenkey@kmvk.nl)

Toegankelijkheid:

- Data op te vragen bij aangegeven contactpersoon

Formaat:

- MS Excel formaat (Blauwe Vlag, bestand aangeleverd door ANWB Nederland)
- Online formulieren/lijsten raadpleegbaar, omgezet naar MS Excel door VLIZ

Databronnen VL

Dataverancier:

- **Bond Beter Leefmilieu Vlaanderen**
Antwerpselaan 20
1000 Brussels
Telefoon: +32 2 2821744
Fax: +32 2 2305389
Web: <http://www.bondbeterleefmilieu.be>, <http://www.blauwevlag.be>

Contactpersoon:

- Blue Flag operator: Benjamin Clarysse (benjamin.clarysse@bblv.be)

Toegankelijkheid:

- Data op te vragen bij aangegeven contactpersoon

Formaat:

- MS Excel formaat

Methodologie NL en VL

	Stappen	Producten
1	Identificeer op de website van 'Blue Flag/Blauwe vlag' alle jachthavens en recreatieve stranden/badstranden die erkend zijn door het milieukeurmerk, en selecteer deze die in het studiegebied gelegen zijn. Verzamel waar mogelijk/beschikbaar jaarlijkse gegevens over de laureaten.	Jaarlijkse evolutie in het aantal (en lijst van alle) 'Blauwe Vlag' stranden en 'Blauwe Vlag' jachthavens in het studiegebied (Schelde-estuarium).
2	Identificeer op de website van 'groene sleutel' alle logies en verblijfsaccommodaties laureaten van het milieukeurmerk, en selecteer deze die in het studiegebied gelegen zijn. Verzamel waar mogelijk/beschikbaar jaarlijkse gegevens over de laureaten.	Jaarlijkse evolutie in het aantal (en lijst van alle) laureaten van het Groene Sleutel milieukeurmerk in het studiegebied (Schelde-estuarium)
3	Vergelijk het aantal en de trend in de Scheldegemeenten met deze voor Nederland landelijk en provincie Zeeland. Vergelijk ook aantal en trend in de Vlaamse Scheldegemeenten met de gegevens voor Vlaanderen.	

Aggregatie – desaggregatie
Kan op gemeentelijk niveau teruggebracht worden.
Betrouwbaarheid en vergelijkbaarheid van data en methodologie
Gezien het internationaal karakter van de milieukeurmerken en de onderliggende criteria waaraan de accommodaties en infrastructuur getoetst worden, zijn de gegevens volledig vergelijkbaar.
Uitwerking van de meting: verbetering en toekomst
Om een trendbepaling te kunnen uitvoeren is het noodzakelijk dat tijdreeksen worden bijgehouden. Dit is niet steeds het geval. Ook worden voor Nederland geen ijkpunten vastgelegd waarbij de situatie op een bepaald tijdstip van het jaar gemeten wordt.
Actualisatie-inspanning
Aandachtspunt bij de actualisatie is gekoppeld aan bovenstaande opmerking m.b.t. het ontbreken van een ijkpunt en tijdreeksen. Anderzijds is de actuele informatie rechtstreeks online beschikbaar.

Opmerkingen

(1)

EMAS (www.emas.dk): Eco-Management and Audit Scheme is een EU instrument dat organisaties certificeert die op vrijwillige basis continu hun milieu performantie trachten te verbeteren. Oorspronkelijk (sinds 1995) enkel beschikbaar voor bedrijven uit de industrie sector, is EMAS sinds 2001 ook gericht naar andere economische sectoren incl. publieke en private handel en diensten. De EMAS verordening werd in 2009 herzien en de geactualiseerde verordening ging op 1 januari 2010 van kracht.

Verordening (EG) nr. 1221/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2009 inzake de vrijwillige deelneming van organisaties aan een communautair milieubeheer- en milieuauditsysteem (EMAS), tot intrekking van Verordening (EG) nr. 761/2001 en van de Beschikkingen 2001/681/EG en 2006/193/EG van de Commissie

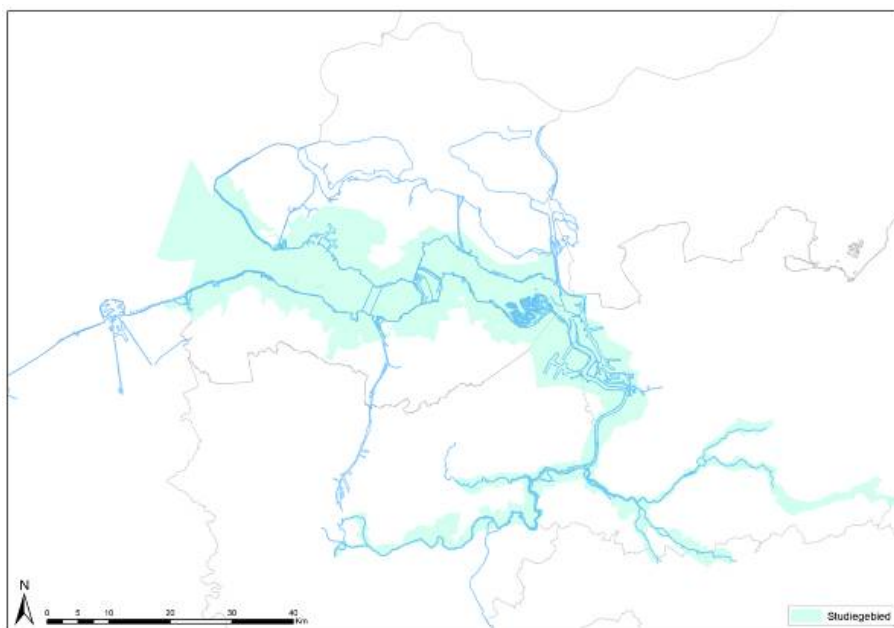
(2)

Het studiegebied van het Natuurontwikkelingsplan Schelde-estuarium (uitgebreid in het kader van de opvangfunctie voor water en met het natuurcomplex Zwin).

Van den Bergh, E.; Van Damme, S.; Graveland, J.; de Jong, D.J.; Baten, I.; Meire, P. (2003). Studierapport natuurontwikkelingsmaatregelen ten behoeve van de Ontwikkelingsschets 2010 voor het Schelde-estuarium; Op basis van een ecosysteemanalyse en verkenning van mogelijke maatregelen om het streefbeeld Natuurlijkheid van de Lange Termijn Visie te bereiken. Werkdocument RIKZ, 2003.825x. [S.n.]. 99 + annexes pp., [details](#)

Couderé, K.; Vincke, J.; Nachtergaele, L.; Van den Bergh, E.; Dauwe, W.; Bulckaen, D.; Gauderis, J. (2005). Geactualiseerd Sigmaphan voor veiligheid en natuurlijkheid in het bekken van de Zeeschelde: synthesesnota. Waterwegen & Zeekanaal NV: Antwerpen, Belgium. II, 74 pp., [details](#)

Natuurcomplex Zwin = het grensoverschrijdend geheel van natuurgebieden tussen de verstedelijkte badplaatsen Knokke-Heist en Cadzand-Bad. Het omvat de (in de toekomst ook uitgebreide) Zwinvlakte met omsluitende duinen en dijken, en de aansluitende Vlaamse en Zeeuwse natuurgebieden. Voor Vlaanderen zijn dat het Natuurpark Zwin en de Zwinduinen en -polders. Voor Zeeuws-Vlaanderen zijn dat de Kievittepolder, de ten oosten van het afwateringskanaal gelegen Nederlandse Willem-Leopoldpolder en de stadswallen van Retranchement. Het natuurcomplex Zwin is na uitbreiding van het Zwin circa 900 ha groot.

Figuur 1: Kaart van het studiegebied van het Natuurontwikkelingsplan Schelde-estuarium (uitgebreid in het kader van de opvangfunctie voor water en met het natuurcomplex Zwin) en de ligging van de jachthavens